

Markedsrådet

Markedsrådets vedtak 5. februar 2024

Sak: 2023/1222

Part: Nuax AS

Prosessfullmektig: Advokatfirmaet Selmer AS v/advokat Henriette Solbakke Jørgensen

Markedsrådets medlemmer: Finn Arnesen, Tormod Anders Sletten og Monica Viken

Sakens bakgrunn

- (1) Nuax AS (heretter omtalt som «Nuax») representert v/Advokatfirmaet Selmer AS (heretter omtalt som «Advokatfirmaet Selmer»), har i e-post 21. desember 2023 fremmet krav om dekning av sakskostnader pålydende 197 464 kroner ekskl. mva., jf. lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker («forvaltningsloven») § 36.
- (2) Bakgrunnen for kravet er at Forbrukertilsynet 15. juni 2023 ila Nuax 1 370 000 kroner i tvangsmulkt for brudd på vedtak 7. november 2022 om løpende tvangsmulkt i perioden 27. januar 2023 til og med 13. juni 2023. I tråd med vedtaket om løpende tvangsmulkt ble Nuax ilagt en tvangsmulkt på 10 000 kroner for hver dag selskapet ikke oppfylte Forbrukertilsynets pålegg 27. oktober 2022 om å opplyse og dokumentere årsaken til at flere kunder sommeren 2022 fikk sagt opp sitt avtaleforhold med selskapet.
- (3) I sak MR-2023/603 datert 5. desember 2023 konkluderte Markedsrådet med at Nuax ikke hadde oppfylt pålegget i den aktuelle perioden, og at det ikke heftet feil ved Forbrukertilsynets rettsanvendelse eller bedømmelse av faktum. Markedsrådet kom imidlertid til at situasjonen samlet sett utgjorde et særlig tilfelle, jf. markedsføringsloven § 41 femte ledd, og lempet derfor ilagt tvangsmulkt med 470 000 kroner. Det ble blant annet lagt vekt på at det gjenstod svært lite for å oppfylle pålegget, totalt ilagt tvangsmulkt nærmet seg nivået på overtredelsesgebyr for brudd på markedsføringsloven og Forbrukertilsynet hadde i den aktuelle perioden ikke gjort noe aktivt for å få Nuax til å oppfyllet pålegget.

Partens krav

- (4) Advokatfirmaet Selmer har i e-post 21. desember 2023 på vegne av Nuax fremmet krav om dekning av sakskostnader pålydende 197 464 kroner ekskl. mva.
- (5) Markedsrådet etterspurte i brev 22. desember 2023 spesifiserte timelister. Nuax sendte 4. januar 2024 spesifiserte timelister.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00   post@knse.no

- (6) Sakskostnadskravet gjelder utelukkende salærkostnader for arbeidet til Advokatfirmaet Selmer. Ifølge timelistene har det medgått ■ timer til å arbeide med saken. Arbeidet og kostnadene fordeler seg mellom ■ timer til utarbeidelse av klage og ■ timer til utarbeidelse av kommentarer til Markedsrådet, samt gjennomgang av Markedsrådets avgjørelse.
- (7) Timelisten viser at to partnere, en advokat og en advokatfullmektig har arbeidet med saken. Mesteparten av arbeidet er utført av advokat Henriette Solbakke Jørgensen som har brukt ■ timer, advokatfullmektig Siri Blomseth Johansen som har brukt ■ timer og partner Nils Kristian Einstabland som har brukt ■ timer. I tillegg har partner Fredrik Ellingsen brukt ■ timer på saken.

Partens anførsler

- (8) Reduksjonen av ilagt tvangsmulkt på 470 000 kroner må anses som et vesentlig beløp, og klart til gunst for Nuax. Nuax var i en vanskelig økonomisk situasjon på tidspunktet da tvangsmulkten ble ilagt. I en slik økonomisk presset situasjon var et krav på 1 370 000 kroner belastende for Nuax, samtidig som det opplevdes urimelig og feil slik det ble gjort rede for i klagen. Det var på denne bakgrunn et reelt behov for å klage på illeggelsen av tvangsmulkt, og på grunn av sakens kompleksitet var det nødvendig med bistand fra advokat. Gitt sakens omfang og viktighet for Nuax, samt den store økonomiske belastningen saken har påført selskapet, er det ikke forhold i saken som taler mot full dekning av sakskostnadene.

Markedsrådets vurdering

- (9) Markedsrådet tar utgangspunkt i forvaltningsloven § 36 første ledd, der det fremgår at:
«Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller særlige forhold taler mot det.»
- (10) Markedsrådet legger til grunn at forvaltningsloven § 36 kommer til anvendelse når ilagt tvangsmulkt er lempet eller redusert, jf. forvaltningsloven § 51 femte ledd andre setning. Forbrukertilsynets avgjørelse om å ilegge Nuax tvangsmulkt på 1 370 000 kroner er endret til gunst for Nuax, ettersom Markedsrådet reduserte tvangsmulkten med 470 000 kroner.
- (11) Fristen for å fremsette krav om sakskostnader er tre uker etter at vedtaket kom frem til parten, jf. forvaltningsloven § 36 første ledd tredje punktum. Markedsrådet endret Forbrukertilsynets vedtak 5. desember 2023. Kravet ble fremsatt i e-post 21. desember 2023. Kravet er dermed rettidig fremsatt. Markedsrådet er også riktig mottaker av kravet, da det var Markedsrådet som reduserte ilagt tvangsmulkt til gunst for Nuax, jf. forvaltningsloven § 36 tredje ledd første setning.
- (12) Det er ikke tvilsomt at advokatutgiftene må anses som «vesentlige kostnader», jf. forvaltningsloven § 36. Spørsmålet blir om kostnadene var «nødvendige».
- (13) Nuax har krevet sakskostnader som er påløpt etter at Markedsrådets avgjørelse ble truffet den 5. desember 2023. Dette gjelder ifølge timelisten totalt ■ timer påløpt 11. desember 2023. Til sammen utgjør dette 9 745 kroner ekskl. mva. Kostnader påløpt etter

klageinstansens avgjørelse i saken kan ikke anses nødvendig for å få omgjort underinstansens avgjørelse. Disse kostnadene dekkes følgelig ikke.

- (14) Nødvendighetsvilkåret innebærer videre at det må vurderes konkret hvorvidt det var nødvendig å pådra seg utgiften for at forvaltningen skulle endre det opprinnelige vedtaket. Dette er et skjønnsmessig kriterium, som forutsetter en konkret vurdering av de fremsatte krav. Det må legges vesentlig vekt på saksbehandlingsfeilens art og sakens vanskelighetsgrad, se Ot.prp. nr. 3 (1976-1977) side 101. Ved vurderingen av om kostnadene var nødvendige for å få endret vedtaket, skal det legges vekt på hva parten selv med rimelig grunn har oppfattet som naturlige tiltak.
- (15) Videre har Justisdepartementets lovavdeling lagt til grunn at det må være anledning for partene å engasjere en advokat med særlig fagkunnskap innen et fagområde, men at det da må kunne forventes at en slik advokat bruker kortere tid på saken enn «gjennomsnittsadvokaten», se JDLOV-1989-1123.
- (16) Ifølge timelistene har det medgått ■■■ timer til å arbeide med saken. Arbeidet og kostnadene fordeler seg mellom ■■■ timer til utarbeidelse av klage og ■■■ timer til utarbeidelse av kommentarer til Markedsrådet, samt gjennomgang av Markedsrådets avgjørelse. Dette gir et samlet krav på 197 464 kroner ekskl. mva. Fratrukket 9 745 kroner ekskl. mva., blir den delen av kravet som Markedsrådet skal vurdere videre totalt 187 719 kroner ekskl. mva.
- (17) Etter Markedsrådets vurdering har prosessfullmektigene for Nuax benyttet unødvendig mye tid på å redegjøre for sakens rettslige og faktiske sider. Markedsrådet hadde allerede tatt stilling til gyldigheten av informasjonspålegget og den første ileggelsen av tvangsmulkt i MR-2022/1579 og MR-2023/149. Saken var derfor godt opplyst og begrenset seg til spørsmålet om gyldigheten av ileggelsen av tvangsmulkt. På bakgrunn av at Markedsrådet tidligere hadde konkludert med at den første ileggelsen av tvangsmulkt var gyldig og Nuax ikke hadde inngitt noen ytterligere opplysninger i den omstridte perioden, var spørsmålet i realiteten om det var grunnlag for å lempe ilagt tvangsmulkt. Sakens kompleksitet og vanskelighetsgrad var etter dette begrenset.
- (18) Flere av Nuax sine anførsler førte ikke frem, og noen av anførslene var allerede behandlet av Markedsrådet i forbindelse med klage på informasjonspålegget og den første ileggelsen av tvangsmulkt, se MR-2022/1579 og MR-2023/149. Markedsrådet finner at det i vurderingen av nødvendighetsvilkåret er adgang til å skille mellom anførsler som har ført frem, og anførsler som ikke har ført frem og som ikke har hatt betydning for endringen av vedtaket. Dette må imidlertid også sees i sammenheng med hvilke tiltak som fremstod som naturlige for parten. Markedsrådet viser i denne forbindelse til Justisdepartementets uttalelse i JDLOV-2005-07958. Lovavdelingen uttalte blant annet at:

«I noen situasjoner vil det være klart at parten har argumentert langs en linje som ikke har hatt betydning for endringen av vedtaket. Etter en konkret vurdering vil det i slike tilfeller være adgang til å avslå dekning fordi utgiftene ikke har vært «nødvendige».
- (19) Dette synspunktet har fått tilslutning i juridisk litteratur, se eksempelvis Hans Petter Graver, Alminnelig forvaltningsrett, 5. utgave, Universitetsforlaget, 2019 side 535.

«I vurderingen må forvaltningen avklare både hva som er gjort fra partenes side og i hvilken grad de ulike deler av dette arbeidet har gitt resultater [...] Begrensingen er først og fremst myntet på at det må være årsakssammenheng mellom utgiftene og det forhold at vedtaket ble endret. Får klageren bare delvis medhold, er det bare de kostnader som knytter seg til de deler av klagen som fører frem, som erstattes. Bedømmelsen har i stor grad et element av skjønn. Det er imidlertid ikke tale om noe fritt skjønn i den betydning at forvaltningen kan bestemme hva den synes er passende.»

- (20) Nuax hadde flere anførsler knyttet til gyldigheten av informasjonspålegget og vedtaket om løpende tvangsmulkt. Det ble anført at det senest 5. januar 2023 var fremlagt tilstrekkelige opplysninger og dokumentasjon til at informasjonspålegget var oppfylt. Nuax anførte videre at Forbrukertilsynet ikke hadde hjemmel i lov til å pålegge Nuax opplysnings- og dokumentasjonsplikten som fulgte av påbudsbestemmelsen i informasjonspålegget og at kravet til klarhet ikke var oppfylt, samt at Forbrukertilsynets saksbehandling ikke var forsvarlig. I tillegg ble det fremsatt anførsler om at tvangsmulkten måtte bortfalle eller nedjusteres. Her var det vist til at det ikke var grunnlag for å ilegge Nuax tvangsmulkt for den omstridte perioden, da det ville gripe inn i klageretten og frata selskapet en reell klageadgang, samt at tvangsmulkten var uforholdsmessig.
- (21) Markedsrådet legger til grunn at Nuax ikke kunne oppfatte arbeidet med flere av anførselene som var fremsatt i klagen og i merknadene til Markedsrådet som naturlige tiltak for å få endret Forbrukertilsynets ileggelse av tvangsmulkt. Markedsrådet hadde allerede tatt stilling til gyldigheten av informasjonspålegget og vedtaket om løpende tvangsmulkt i MR-2022/1579 og MR-2023/149. Det var heller ikke tvilsomt at Nuax ikke hadde oppfylt informasjonspålegget i den omstridte perioden og at det var adgang til å ilegge tvangsmulkt. Markedsrådet la til grunn at det ikke heftet feil ved Forbrukertilsynets rettsanvendelse eller bedømmelse av faktum, men reduserte ilagt tvangsmulkt basert på rimelighetsbetraktninger.
- (22) Timelisten til Advokatfirmaet Selmer gir ikke noen nærmere forklaring på hvor mange timer som er knyttet til forståelse av faktum eller hver av de ulike problemstillingene. Ut fra klagen og merknadene til Markedsrådet, legges det til grunn at en nokså stor del av timebruken knytter seg til anførsler som Nuax ikke med rimelig grunn kunne oppfatte som nødvendige tiltak for å få endret Forbrukertilsynets ileggelse av tvangsmulkt.
- (23) Slik Markedsrådet ser det, har også organiseringen av saken fra Advokatfirmaet Selmers side ført til et større timeforbruk enn nødvendig. Timelisten viser at en partner, en advokat og en advokatfullmektig har arbeidet på saken i perioden fra Forbrukertilsynets ileggelse av tvangsmulkt til Markedsrådets avgjørelse. Dette er unødig kostnadsdrivende. Det må også forventes at tidsbruken begrenses når advokaten har særlig kunnskap innen det relevante rettsområde, som her er tilfelle.
- (24) Ut fra en helhetlig skjønnsmessig vurdering av kravet, legger Markedsrådet til grunn at det ikke var påkrevd med et arbeid av det omfanget Advokatfirmaet Selmer har gjort gjeldende for å få endret vedtaket. Markedsrådet vurderer timetallet som for høyt i forhold til sakens omfang og kompleksitet. Markedsrådet har kommet til at ca. 25 prosent av tidsforbruket var tilstrekkelig, og sakskostnader tilkjennes skjønnsmessig med 46 930 ekskl. mva.

Vedtak

(25) Markedsrådet fatter etter dette følgende vedtak:

Nuax tilkjennes sakskostnader pålydende 46 930 kroner ekskl. mva., jf. forvaltningsloven § 36.

Avgjørelsen er enstemmig.

Vedtaket kan påklages innen tre uker fra mottak av dette brevet, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd. En eventuell klage rettes til Barne- og familiedepartementet, men sendes til Markedsrådet.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur